

[Wittrup.]

husker, at man også talte en del om det, da loven sidst var til behandling her, og det forstår jeg udmærket godt, for udviklingen derude går jo i retning af, at man på gårde, hvor man har fra 15 malkekøer og opefter, gerne vil have en sådan landarbejderbolig i nærheden, hvor der kan bo en familie, som kan udføre arbejdet på gården; manden kan passe kreaturerne, og hustruen kan måske hjælpe ham med det eller være til tjeneste i visse situationer, derved kan de tjene en rimelig løn, og jordbrugerne, gårdmændene, vil også være vel tjent med at have sådan en interesseret medhjælperstab til rådighed. Jeg skal ikke sige mere om dette forhold, men blot pege på, at det er noget, som er i udvikling landet over. Mange landmænd har sagt til mig: havde vi bare haft det bragt i orden, ville vi meget hellere det end at have unge tjenestefolk. Man kunne ad denne vej skabe gode arbejdsmuligheder og indtjeningsmuligheder, så at en familie på denne måde som en slags medinteresserede medhjælpere i landbruget kunne skabe sig en tilfredsstillende levevej. Men dertil kræves naturligvis en ordentlig bolig, som jeg allerede har sagt, og jeg tror, det er noget, vi ikke kommer udenom i dag. Jeg vil derfor anbefale, at man har opmærksomheden henvendt på disse to forhold, at boligerne må ligge bekvemt, og at de bør forsynes med en lille smule af de kultur-goder, som andre glæder sig ved.

Da der ikke er indeholdt større ændringer i lovforslaget og ej heller er udsigt til at få gennemført væsentlige ændringer, skal jeg afholde mig fra at foreslå lovforslaget behandlet i et udvalg.

Einar Simonsen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Nielsen-Man, er forhindret i at være tilstede i dag, skal jeg sige et par ord om de foreliggende lovforslag.

Lovforslaget om udlån til statshusmandsbrug er jo et økonomisk rammeforslag, idet der er tale om lånesatserne til de forskellige størrelser af husmandsbrug og til andre ting indenfor udstykningsområdet. Sidste år forhøjede vi de forskellige byggesatser med 5 000 kr., og i det foreliggende lovforslag foreslås en yderligere forhøjelse på 2 000 kr. Nu kan man jo nok sige, at den bratte stigning i byggepriskurven er

brudt, og efter de underhåndsmeddelelser, jeg har, var der måske knap nok tilstrækkeligt grundlag for en forhøjelse på 2 000 kr. i år, idet statistisk departement gør stigningen i byggepriserne op til at være godt og vel 1 pct. Men vi var vist — som det også nævnes ved fremsættelsen af lovforslaget — lidt bagud sidste år, og det må vi nu håbe vi indhenter ved den forhøjelse, der foreslås i år. Vi må så håbe, at vi kan holde denne skanse. Det vil være i alles interesse, at den standsning i byggeomkostningerne, som der er udsigt til, nu indtræder, og vi har jo i hvert fald lov til at håbe, at det vil blive tilfældet — om det lykkes, kan kun tiden vise.

Jeg skal ikke komme ind på en generel omtale af denne lovgivning — en sådan er allerede delvis foretaget af tidligere talere her fra talerstolen —, men vil blot gøre et par mere principielle bemærkninger om selve spørgsmålet udstykning.

Man hører jo fra en vis side, at de beløb, staten må give til den enkelte, der skal bygge sig en ejendom efter de love, vi her behandler, er ved at blive altfor store. Jeg tror, man kan gøre det op sådan, at staten gennem rentelettelse og gennem den afdragsfri del af lånet vel er inde med det meste af 25 000—30 000 kr. til hver enkelt ejendom. Det kan synes at være mange penge — og det er det jo også —, men under hensyn til, hvad man iøvrigt her i landet ofrer på hjælp til fremskaffelse af de nødvendige boliger til befolkningen — jeg tænker på boligbyggeriet i byerne og det store rentetab, som staten dér har, og som jo løber op i mange, mange millioner —, tror jeg nok man kan forsvare her, hvor det ikke alene drejer sig om boliger, idet der samtidig skabes et arbejdsfelt, et arbejdsområde til en familie, at gå ind for en lovgivning af det omfang, der er tale om.

Vi har jo været enige om denne lovgivning, og man kan kun udtrykke sin glæde og tilfredshed over, at den gennem mange år har kunnet gennemføres af en praktisk talt fuldkommen enig rigsdag. Deri ligger, at man er enig om at betragte det som et samfundsmæssigt gode, at så mange mennesker som muligt kan fastholdes ude på den danske jord, og at samfundet har en opgave i at støtte dette mål. Det er en sundhedskilde for befolkningen, og jeg skal ikke spinde nogen lang ende herover, for det er der jo som sagt fuldstændig enighed om.